

at ens ægtefælle er dømt for forbrydelse ved grønlandsk domstol. Således som kriminallovsforslagets system er, kan man ikke uden videre slå fast, at idømmelsen af en bestemt foranstaltning af en vis varighed giver adgang til skilsmisse for den dømtes ægtefælle. Synspunktet må her være, om enten lovovertrædelsens beskaffenhed eller foranstaltningens art bevirker, at ægteskabets fortsættelse ikke bør forlanges af den skyldiges ægtefælle. Man er herved opmærksom på, at den grønlandske befolknings syn på lovovertrædere letter den skyldiges ægtefælle i forholdet til omverdenen, der ikke vil betragte ham som deklasseret. Samtidig vil en idømt foranstaltning for det store flertal af lovovertrædelser gøre væsentlig mindre indgreb i familiens daglige tilværelse, end tilfældet vil være for tilsvarende lovovertrædelser i Danmark. Disse betragtninger bør dommeren gøre sig under sine overvejelser om, hvorvidt man kan fordre ægteskabet fortsat. Det er meningen, at den danske regel, der er bevaret i forslaget, skal være vejledende for afgørelser efter den grønlandske regel; således kan man navnlig tænke sig, at en foranstaltning, der medfører eller kan medføre en flerårig opløsning af det ægteskabelige samliv, bør give adgang til skilsmisse.

Da de grønlandske domstole efter forslag til kriminallov for Grønland ikke vil komme til at anvende den danske straffelov, vil reglen om dansk straf antagelig få ringe praktisk betydning, men den bør medtages på samme måde som udenlandsk dom er medtaget i den tilsvarende bestemmelse i den danske ægteskabslov.

Til § 63.

Under manglen på egnede anstalter for sindssyge vil den syge i alvorligere tilfælde ved en anstaltsanbringelse i Danmark kunne blive totalt afsondret fra ægtefællen gennem længere tid, og denne fuldstændige udelukkelse fra kontakt med den syge samt de tidligere nævnte betragtninger om vanskeligheden ved at leve som enlig i Grønland kunne tale for en forkortelse af den danske 3-års frist, men under hensyn til, at selve reglens indførelse for grønlænderne betyder en lettelse i forhold til gældende ret, har man ikke villet foretage en afvigelse på dette punkt.

Til § 65.

Reglen adskiller sig fra dansk ret ved at stille krav om, at parterne for at kunne opnå bevilling til ægteskabs opløsning skal være enige ikke blot om at ønske bevilling, men om alle vilkår, herunder også om boets deling. Det drejer sig dog mere om

en formel end en reel afvigelse fra dansk ret, idet bevillingsmyndigheden i Danmark, såfremt der foreligger en dybtgående uenighed om vilkårene, antagelig normalt vil benytte den mulighed, der efter loven består for at henskyde sagen til domstolene.

Paragraffen får en udvidet anvendelse i Grønland som følge af forslagets bestemmelse i §§ 52 og 54, hvorefter domsvejen er den principale også i disse tilfælde. Ikke mindst af hensyn til den danske befolkningsgruppe, som skal falde ind under loven, har man anset det for nødvendigt at give adgang til at vælge den mere diskrete fremgangsmåde, som bevillingsvejen anviser, og således som reglen er formuleret, kan parternes erklæring, hvorefter de ønsker bevilling, gå ud på, at de er enige enten om, at bevillingsmyndigheden fastsætter vilkårene for separation eller skilsmisse, eller om enkelthederne i ordningen. Det må dog også stå parterne frit for at vælge bevillingsvejen med det forbehold, at skifte mellem dem udskydes til rettens senere afgørelse.

Ligesom efter den danske regel kan landshøvdinden, såfremt grundlaget forekommer ham uklart, henskyde sagen til domstolene.

Til § 66.

Da opløsning af et ægteskab i levende live hidtil ikke er forekommet i Grønland, er der ingen praksis med hensyn til deling mellem ægtefæller i levende live. Dette forhold gør det vanskeligt at danne sig en opfattelse af, hvordan den grønlandske befolkningsgruppe opfatter formueforholdet mellem ægtefællerne. Praksis med hensyn til dødsboskifterne viser imidlertid en opfattelse, der afviger en del fra den i Danmark herskende retstilstand, navnlig der ved at man er utilbøjelig til at anlægge rent matematiske delingsprincipper.

Da spørgsmålet om formueforholdet mellem ægtefællerne ikke er taget op til samtidig løsning, har man ved udformningen af reglen i § 66 søgt at undgå på afgørende måde at foregribe en senere regulering af formueforholdet mellem ægtefællerne og samtidig søgt at undgå så afgørende en ændring i forhold til den danske regel, at principperne for deling mellem danske ægtefæller ikke skulle kunne tillempes i konkrete tilfælde.

I stk. 1 opstilles som et hovedprincip, at delingen skal ske ved dommen eller bevillingen. Man har ment, at det måtte tages i betragtning, at grønlandske skilsmisseboer ofte vil være af en sådan beskaffenhed, at en lighedeling ikke kan finde sted, men at en eventuel forfordeling ved skiftet må kompenseres ved fastsættelsen af underholdsbidraget. Hvis ægtefællerne praktisk set ikke har andre aktiver end